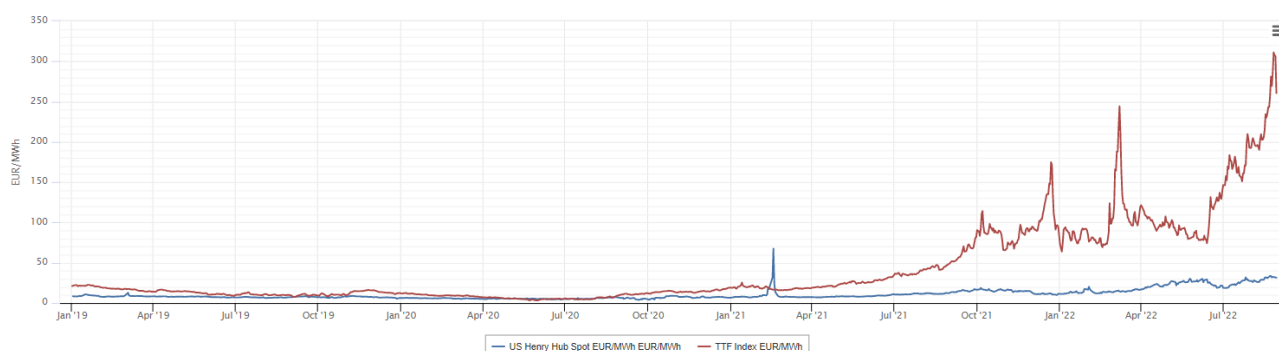

ENERGIEPRIJZEN IN EUROPA – EEN TIKKENDE TIJDBOM UITZONDERLIJKE OMSTANDIGHEDEN VRAGEN NOODMAATREGELEN

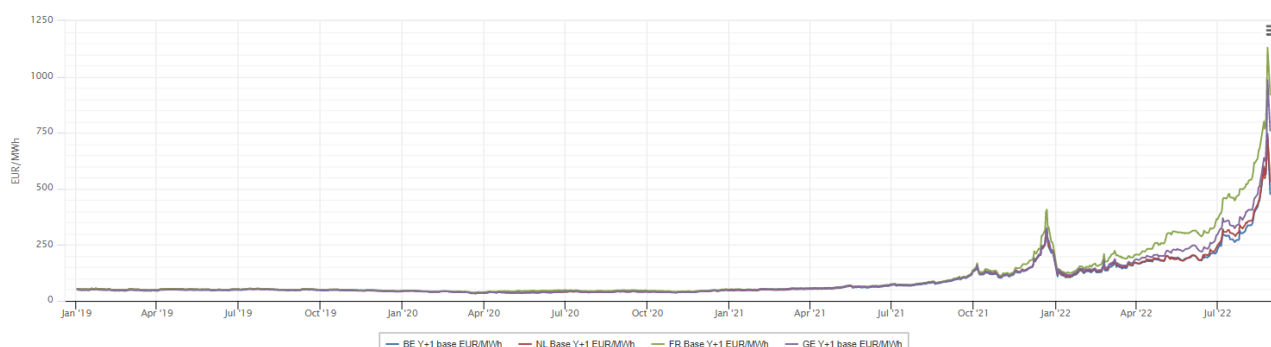
Brussel, 31 augustus 2022 – De ontspoorde energieprijzen stellen onze bedrijven voor ongeziene uitdagingen. Galopperende kosten voor aardgas en elektriciteit, maar ook voor grondstoffen, tussenproducten en diensten en lonen kunnen niet meer worden doorgerekend aan de klant, en steeds meer bedrijven zien zich genoodzaakt hun activiteit sterk af te bouwen of stil te leggen. In deze uitzonderlijke omstandigheden roept Febeliec op tot een aantal dringende noodmaatregelen om te vermijden dat onze economie structurele en mogelijk onherstelbare schade lijdt.

In het kielzog van de Russische inval in Oekraïne zijn de Europese energieprijzen gestegen tot nooit geziene hoogtes. De forse terugval van de Russische gasexport en de groeiende onzekerheid over de bevoorradingszekerheid voor de komende winters heeft de prijs van aardgas in Europa doen stijgen tot boven de 300€/MWh, meer dan 10 maal de gemiddelde prijs van de laatste jaren.

Bron: Energy Market Price

Aangezien aardgascentrales in West-Europa doorgaans de marginale eenheid leveren bij de productie van elektriciteit, zijn ook de stroomprijzen in grote delen van Europa gestegen naar historische hoogtes.

Bron: Energy Market Price

De energieprijzen wegen zwaar op het budget van de gezinnen en de concurrentiepositie van de bedrijven. De situatie is meer dan zorgwekkend, en meer en meer bedrijven zien zich genoodzaakt hun activiteiten af te bouwen of zelfs productielijnen volledig stil te leggen. Het wordt immers steeds moeilijker de exploderende kostenstijgingen (energie, grondstoffen, diensten, loonkosten) door te rekenen in de verkoopprijzen. Grote delen van de wereld (Noord- en Zuid-Amerika, Australië, Midden-Oosten) hebben immers geen of slechts een beperkte kostenstijging gekend, wat tot een stilaan onoverkomelijke concurrentiehandicap leidt voor de Europese industrie. Bovendien ziet het er steeds meer

Febeliec vertegenwoordigt de industriële energieverbruikers in België. Zij ijvert voor competitieve prijzen voor elektriciteit en aardgas voor industriële activiteiten in België, en voor een verbeterde bevoorradingszekerheid in energie. Febeliec telt als leden 5 sectorfederaties (Chemie en life sciences, Glas, papierdeeg & papier en karton, Ontginningsbedrijven, Textiel en houtverwerking, Baksteen) en 39 bedrijven (Air Liquide, Air Products, Aperam, ArcelorMittal, Arlanxco Belgium, Aurubis Belgium, BASF Antwerpen, Bayer Agriculture, Borealis, Brussels Airport Company, Covestro, Dow Belgium, Evonik Antwerpen, Glaxosmithkline Biologicals, Google, Ineos, Infrabel, Inovyn Belgium, Janssen Pharmaceutica, Kaneka Belgium, Kronos, Lanxess, Nippon Gases Belgium, Nippon Shokubai Europe, NLMK Belgium, Nyrstar Belgium, Oleon, Pfizer, Proximus, Sol, Solvay, Tessenderlo Group, Thy-Marcinelle, Total Petrochemicals & Refining, UCB Pharma, Umicore, Unilin, Vynova en Yara). Samen vertegenwoordigen zij ruim 80% van het industriële verbruik van elektriciteit en aardgas in België en zo'n 230.000 industriële jobs.

naar uit dat de Europese energiekosten nog jarenlang hoog zullen blijven, aangezien het heel wat tijd zal vragen om alternatieven te vinden voor het Russisch aardgas. Hierdoor dreigt de economische schade structureel te worden, en zullen de meest kwetsbare sectoren minstens tijdelijk hun installaties moeten stilleggen. Dit dreigt logistieke ketens in vrijwel alle industriële sectoren grondig en gedurende lange tijd te verstoren.

Uitzonderlijke omstandigheden vragen uitzonderlijk maatregelen. Febeliec roept de Europese en Belgische overheden er dan ook toe op om ingrijpende maatregelen te treffen om onze economieën voor een catastrofe te behoeden:

1. Onderhandel competitieve gasprijzen

Gasproducenten boeken excessieve oorlogswinsten die hen op korte termijn enorm verrijken, maar op middellange termijn hun klanten sociaal en economisch in grote moeilijkheden kunnen brengen. Een structurele oplossing kan alleen komen van lagere, faire gasprijzen voor de Europese consumenten. Onze overheden moeten dan ook alles in het werk stellen om faire (maximum)prijzen te onderhandelen met onze leveranciers.

2. Werking van de elektriciteitsmarkt

De vrijmaking van de elektriciteitsmarkt heeft de Europese verbruiker de laatste decennia heel wat voordelen opgeleverd, maar door de manier waarop de markt werkt ("marginal pricing"), vertalen de torenhoge gasprijzen zich ook in excessieve elektriciteitsprijzen. Lagere gasprijzen zullen ook de elektriciteitsprijzen doen dalen, maar daarnaast dient de marktwerking te worden doorgelicht en waar nodig te worden aangepast om tegelijk een correcte prijs en een faire vergoeding voor de aanbieder van productiecapaciteit en stroom te garanderen. De initiatieven van andere Europese lidstaten (vb. Spanje/Portugal) kunnen daarbij een inspiratiebron zijn.

3. Emissierechtenhandel

Ook de prijs van CO₂-rechten is de laatste 2 jaar verviervoudigd tot bijna 100€/ton. Deze kost drijft de elektriciteitsprijs de hoogte in: vandaag zit in de stroomprijs (voor alle producenten) een CO₂-kost van zo'n 40€/MWh wanneer een gascentrale de marginale eenheid levert en zelfs 80€/MWh wanneer dit een steenkoolcentrale is. De Europese overheden moeten dan ook extra-rechten vrijmaken uit de reserves ("Market Stability Reserve") om de CO₂-prijs en dus de stroomprijs te drukken. Bovendien moeten opnieuw meer sectoren recht krijgen op voldoende compensatie voor indirecte emissies om de concurrentiekracht van onze industrie te vrijwaren, en dienen de gewesten de mogelijkheden geboden door de Europese regels volledig uit te putten.

4. Belastingen en nettarieven

Waar mogelijk moeten belastingen op elektriciteit en aardgas worden verlaagd, en moeten transmissienettarieven competitief worden gemaakt ten opzichte van onze buurlanden.

5. Tijdelijke crisismaatregelen

De Europese Commissie laat lidstaten toe om tijdelijke steunmaatregelen toe te passen voor bedrijven die te lijden hebben onder de Russische inval in Oekraïne. Net als heel wat andere Europese landen moet ons land dringend werk maken van dergelijke maatregelen.